

บทที่

1

แนวทางการรักษาผู้ป่วยโรคมะเร็งเต้านม ในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ปีงบประมาณ 2566

ความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีทางการแพทย์ในปัจจุบันทำให้เกิดนวัตกรรมทางการรักษาพยาบาลผู้ป่วยโรคมะเร็งอย่างต่อเนื่อง สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ จึงทบทวนการจ่ายชดเชยค่าบริการกรณีค่าใช้จ่ายสูงสำหรับการรักษาผู้ป่วยโรคมะเร็งเต้านม โดยกำหนด Protocol เพื่อการเบิกจ่ายตามแนวทางการรักษาฉบับล่าสุด และผ่านการพิจารณาโดยความร่วมมือของผู้เชี่ยวชาญสาขาที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ข้อบ่งชี้การรักษาเสริมมะเร็งเต้านมระยะแรกด้วยฮอร์โมน (Adjuvant hormonal therapy)

1. Tamoxifen

- 1.1 ในผู้ป่วย invasive carcinoma ที่มี hormone receptor เป็นบวก (ER and/or PR-positive)
- 1.2 ให้เป็นระยะเวลา 5-10 ปีขึ้นอยู่กับปัจจัยเสี่ยง โดยถ้าเป็นกลุ่มที่มีการแพร่กระจายไปต่อมน้ำเหลือง ควรพิจารณาให้ยา 10 ปี โดยเฉพาะผู้ป่วยที่ยังมีประจำเดือนหลังให้ Tamoxifen ครบ 5 ปีแล้ว
- 1.3 อาจพิจารณาให้ในผู้ป่วย ductal carcinoma in situ (DCIS) ที่มี hormone receptor เป็นบวก (ER and/or PR positive) เพื่อประโยชน์ในการป้องกันการเกิดมะเร็งข้างตรงข้าม แต่ไม่มีข้อมูลเพิ่มอัตราการอยู่รอด โดยให้เป็นระยะเวลา 5 ปีเท่านั้นและไม่ให้ในผู้ป่วยที่มี ER และ PR negative

2. ยากลุ่ม Aromatase Inhibitors (AI) (letrozole หรือ anastrozole)

พิจารณาให้ในผู้ป่วยที่หมดประจำเดือนที่มีผล Hormone receptor เป็นบวก (ER and/or PR-positive) โดยมีรายละเอียดดังนี้

- 1.1 ควรให้ยา AI แบบ sequential คือให้ AI 2 ปีต่อด้วย tamoxifen 3 ปี หรือ Tamoxifen 3 ปีต่อด้วย AI 2 ปี
- 1.2 ในกรณีที่มีข้อห้ามใช้ Tamoxifen และ/หรือทนต่อการใช้ Tamoxifen ไม่ได้ ให้ใช้ AI ได้ไม่เกิน 5 ปี
- 1.3 ในผู้ป่วยที่ยังมีประจำเดือนที่เป็นกลุ่มเสี่ยงสูงที่โรคจะกลับมา ได้แก่ กลุ่มที่มีการแพร่กระจายไปต่อมน้ำเหลือง หมดประจำเดือนตามเกณฑ์การหมดประจำเดือน หลังให้ Tamoxifen ครบ 5 ปี อาจพิจารณาให้ AI ต่อเป็นเวลาไม่เกิน 2-5 ปี
- 1.4 ในผู้ป่วยที่หมดประจำเดือนที่มีความเสี่ยงสูงที่โรคจะกลับมา ได้แก่กลุ่มที่มีการแพร่กระจายไปต่อมน้ำเหลือง (1-3 ต่อมน) พิจารณาให้ AI ต่ออีก 2 ปีหลังได้ sequential AI ครบ 5 ปี
- 1.5 ในผู้ป่วยที่หมดประจำเดือนที่มีความเสี่ยงสูงที่โรคจะกลับมา ได้แก่กลุ่มที่มีการแพร่กระจายไปต่อมน้ำเหลืองมากกว่า 4 ต่อมนขึ้นไป สามารถใช้ยา AI นาน 5-7 ปี

3. GnRH agonist (Leuprorelin)

พิจารณาให้ในผู้ป่วยที่ยังมีประจำเดือนที่มีข้อห้ามใช้ Tamoxifen และ/หรือทนต่อการใช้ Tamoxifen ไม่ได้ โดยให้ทุก 3 เดือนเป็นระยะเวลาไม่เกิน 5 ปี (รวมเวลาที่ใช้ tamoxifen ด้วย) โดยอาจให้เป็นยาเดี่ยวหรือร่วมกับ aromatase inhibitors

สำหรับภาวะหมดประจำเดือน ควรพิจารณาดังนี้

- 1) อายุน้อยกว่า 60 ปี หมดประจำเดือนตามธรรมชาติอย่างน้อย 1 ปี ร่วมกับการตรวจระดับ hormone (FSH และ estradiol) ตาม criteria (ไม่ใช่ Chemotherapy-induced menopause)
- 2) อายุมากกว่า 60 ปี หรือหมดประจำเดือนจากผลของการผ่าตัดรังไข่ทั้งสองข้าง

ข้อบ่งชี้การรักษาเสริมมะเร็งเต้านมระยะแรกด้วยยาเคมีบำบัด (Adjuvant Chemotherapy)

1. กลุ่ม triple negative (ER, PR และ HER2 negative) ที่มีขนาดก้อน ≥ 0.5 เซนติเมตร
2. กลุ่ม HER2 enriched tumor (HER2 positive) ที่มีขนาดก้อน ≥ 0.5 เซนติเมตร
3. กลุ่ม ER และ/ หรือ PR positive ที่มี High risk ได้แก่ (ข้อใดข้อหนึ่ง)
  - 3.1 กรณีที่ไม่มีการกระจายไปที่ต่อมน้ำเหลือง ร่วมกับ low ER/PR positivity หรือ grade II-III tumor หรือ HER 2 positive หรือ Ki-67 $> 20\%$ หรือก้อนมะเร็งขนาดใหญ่ > 5 เซนติเมตร (อย่างใดอย่างหนึ่ง)
  - 3.2 กรณีที่มีการกระจายไปที่ต่อมน้ำเหลืองได้รักรั้ว 1-3 ต่อมน ร่วมกับ low ER/PR positivity หรือ grade II-III tumor หรือ HER 2 positive หรือ Ki-67 $> 20\%$ หรือก้อนมะเร็งขนาดใหญ่ > 2 เซนติเมตร (อย่างใดอย่างหนึ่ง)
  - 3.3 มีการกระจายไปที่ต่อมน้ำเหลืองได้รักรั้ว ≥ 4 ต่อมน

ข้อบ่งชี้การรักษาเสริมมะเร็งเต้านมระยะแรกด้วยยาเคมีบำบัด anthracycline

ยาที่ใช้ ได้แก่ สูตร doxorubicin/ cyclophosphamide (AC) หรือ FAC โดยให้ AC 4 รอบการรักษา หรือ FAC ไม่เกิน 6 รอบการรักษา พิจารณาในรายที่มีข้อบ่งชี้ของการให้ยาเคมีบำบัด หากไม่มีข้อห้ามของการใช้ยา anthracycline

ข้อบ่งชี้การรักษาเสริมมะเร็งเต้านมระยะแรกด้วยยาเคมีบำบัด Taxane (Taxane-based adjuvant chemotherapy)

1. ยากลุ่ม Taxane ได้แก่ การให้ Paclitaxel ในสูตรยาที่ 4 (Doxorubicin + Cyclophosphamide (AC) ตามด้วย Paclitaxel): กลุ่มที่มีการกระจายไปที่ต่อมน้ำเหลืองได้รั้งแล้ว ดังนี้

1.1 กลุ่มที่มีการกระจายไปที่ต่อมน้ำเหลืองได้รั้งแล้ว 1-3 ต่อมน และมี HER2 positive หรือ ER and PR negative

1.2 กลุ่มที่มีการกระจายไปที่ต่อมน้ำเหลืองได้รั้งแล้ว ≥ 4 ต่อมน

ยาสูตร TC (Docetaxel + cyclophosphamide) ให้ใช้ได้ในกรณีที่ผู้ป่วยมีข้อห้ามต่อการให้ doxorubicin ได้แก่ เคยได้รับ doxorubicin มาก่อน หรือ LVEF < 50% หรือมีประวัติหัวใจวาย หรือกรณี triple-negative ที่ไม่มีหรือมีการกระจายไปที่ต่อมน้ำเหลือง 1-3 ต่อมน หรือกรณี HER2-positive ที่ไม่มีมีการกระจายไปที่ต่อมน้ำเหลือง

ข้อบ่งชี้การให้ Neoadjuvant chemotherapy

1. ใช้ในผู้ป่วยระยะลุกลามเฉพาะที่ (Locally advanced breast cancer) ได้แก่ระยะ T3-T4 หรือมีการกระจายไปที่ต่อมน้ำเหลือง
2. ในผู้ป่วยที่ผ่าตัดได้ และต้องการรักษาด้วยการผ่าตัดแบบ breast conservation การใช้ neoadjuvant chemotherapy พิจารณาใช้ยาเช่นเดียวกับ adjuvant chemotherapy โดยพิจารณาใช้ยา Capecitabine เป็นการรักษาเสริมในกรณีผู้ป่วยมะเร็งเต้านมระยะลุกลามเฉพาะที่ (locally advanced) ชนิด triple negative ที่ได้รับ neoadjuvant chemotherapy สูตร AC และ taxane มาก่อน ร่วมกับมีชิ้นเนื้อหลังผ่าตัดที่ไม่ได้ pathological completed response (ยังมี residual invasive disease ในตัวก้อนมะเร็ง และหรือในต่อมน้ำเหลือง)

ข้อบ่งชี้การรักษาเสริมมะเร็งเต้านมระยะแรกด้วยการให้ยาเจาะจงเซลล์มะเร็ง (Targeted Therapy)

ด้วยยา Trastuzumab

1. ต้องไม่เป็นผู้ป่วยระยะสุดท้าย (Terminally ill) และ ECOG performance status 0-1
2. ไม่มีมีการกระจายของโรคมะเร็งไปยังอวัยวะอื่น หลังจากที่มีการตรวจภาพรังสีที่เหมาะสม
3. กรณีที่ใช้รักษาเสริมหลังผ่าตัด ใช้ในกรณีผู้ป่วยที่มีมะเร็งแพร่กระจายไปที่ต่อมน้ำเหลืองที่รั้งแล้ว โดยใช้ trastuzumab ร่วมกับ taxane
4. HER2 by IHC 2+ และมีการยืนยันด้วยการตรวจ ISH เช่น FISH, DISH เป็นผลบวกหรือ 3+ by IHC

5. มีการทำงานของหัวใจ ตรวจโดย 2D echocardiogram หรือ MUGA ได้ LVEF $\geq$ 50% โดยควรตรวจและประเมินการทำงานของหัวใจระหว่างการให้ยาเป็นระยะๆ ทุก 3-6 เดือน
6. พิจารณาใช้พร้อมกับการรักษาเสริมด้วยเคมีบำบัด (กลุ่ม Taxane) หรือ ตามหลังการรักษาเสริมด้วยเคมีบำบัดครั้งสุดท้ายไม่เกิน 3 เดือน แต่ห้ามใช้พร้อมกับยาในกลุ่ม Anthracycline
7. สูตรยาที่ใช้
  - 7.1 กรณี adjuvant setting
    - กรณีที่มีการกระจายไปต่อมน้ำเหลือง ให้ยา AC 4 cycles ตามด้วย trastuzumab/ taxane อีก 4 cycles และตามด้วย trastuzumab อีก 13-14 cycles
8. ขนาดยาและการบริหารยา
  - 8.1 loading dose 8 mg/kg IV หลังจากนั้น 6 mg/kg ทุก 3 สัปดาห์ หรือ
  - 8.2 loading dose 4 mg/kg IV หลังจากนั้น ให้ 2 mg/kg ทุกสัปดาห์ อาจพิจารณาในกรณีที่ให้ weekly paclitaxel

ข้อกำหนดในกรณีต้องหยุดยา Trastuzumab

- Symptomatic Heart failure ให้หยุดยา และงดใช้ยาต่อไป
- เมื่อมีความผิดปกติของการทำงานของหัวใจ (LVEF $\leq$ 50%) โดยไม่มีอาการของโรคหัวใจ ให้หยุดยาชั่วคราว และจะกลับมาใช้ได้ใหม่เมื่อ LVEF $\geq$ 50 % ภายในเวลา 4-8 สัปดาห์

ข้อบ่งชี้การรักษา มะเร็งเต้านมระยะแพร่กระจายด้วยฮอร์โมน

1. ผล ER และ/หรือ PR เป็นบวก
2. ไม่มี visceral crisis หรือ rapidly progressive disease

หลักเกณฑ์การรักษา มะเร็งเต้านมระยะแพร่กระจายด้วยฮอร์โมน

1. ให้ครั้งละ 1 ชนิด ไม่ให้หลายชนิดพร้อมกัน โดยชนิดของยาที่ใช้ขึ้นกับภาวะประจำเดือน
2. ไม่ให้พร้อมยาเคมีบำบัด
3. เปลี่ยนชนิดฮอร์โมนเมื่อโรคลุกลามเท่านั้น
4. ใช้เป็นยาลำดับแรกหรือการรักษาหลัก ยกเว้น ในกรณีที่มีการลุกลามที่อาจเป็นอันตรายต่อชีวิต
5. ใช้เป็นการรักษาแบบ maintenance ภายหลังโรคคงที่ภายหลังได้รับยาเคมีบำบัด ซึ่งในกรณีนี้ให้ใช้เป็นยาเดี่ยว
6. ชนิดของฮอร์โมนที่ใช้ขึ้นอยู่กับว่าผู้ป่วยเป็นวัยก่อนหมดประจำเดือนหรือวัยหลังหมดประจำเดือน
  - 6.1 ผู้ป่วยวัยก่อนหมดประจำเดือน ได้แก่ ผู้ป่วยที่ยังมีหรือประจำเดือนอยู่หรือประจำเดือนหมดไปตามธรรมชาติไม่เกิน 1 ปี
    - 1) ฮอร์โมนตัวแรกที่ใช้ คือ tamoxifen และควรพิจารณาทำ ovarian ablation (Bilateral oophorectomy เป็นหลัก)
    - 2) ฮอร์โมนตัวที่สองที่ใช้ ให้พิจารณาตามยาด้านฮอร์โมนเช่นเดียวกับผู้ป่วยวัยหมดประจำเดือน ดังข้อ 6.2
  - 6.2 ผู้ป่วยวัยหลังหมดประจำเดือน

- 1) ยาด้านฮอร์โมนตัวแรกที่ใช้คือ aromatase inhibitor หากยังไม่เคยได้ยามาก่อนหรือหยุดยาการรักษาหลังผ่าตัดเกิน 1 ปี หรือ ในกรณีที่เคยได้ aromatase inhibitor มาแล้วในการรักษาหลังผ่าตัดและหยุดยาน้อยกว่า 1 ปี หรือมีข้อห้ามใช้ aromatase inhibitor ให้พิจารณาใช้ยาลำดับถัดไป non-steroidal aromatase inhibitor เช่น letrozole หรือ anastrozole เป็นการรักษา ลำดับแรก เฉพาะในกรณีที่เป็นมะเร็งเต้านมชนิด ER+/HER2-neg
- 2) ยาด้านฮอร์โมนลำดับถัดไปที่ใช้ในกรณีที่มีโรคกระดูกมากขึ้นหลังจากที่มีการตอบสนองต่อยา ลำดับแรกกระษะหนึ่ง ได้แก่ tamoxifen หรือ megestrol acetate

ข้อบ่งชี้การรักษา มะเร็งเต้านมระยะแพร่กระจายด้วยยาเคมีบำบัด

1. ผู้ป่วยที่มีผล Hormone receptor (ER และ PR) เป็นลบ (Endocrine non-responsive)
2. ผู้ป่วยที่โรคกระดูกหรือต้องการรักษาด้วยฮอร์โมน
3. ผู้ป่วยที่โรคแพร่กระจายอย่างรวดเร็วและอาจมีอันตรายถึงชีวิต

ข้อบ่งชี้การใช้สูตรยา ยกเว้นมีข้อห้ามการใช้ยา (แต่ละสูตรให้ได้ไม่เกิน 6 รอบต่อครั้ง ยกเว้น capecitabine ให้ได้ 8 รอบต่อครั้ง)

1. สูตรยา anthracycline based regimen (AC หรือ FAC)
พิจารณาในผู้ป่วยที่ไม่เคยได้รับ Adjuvant chemotherapy สูตร FAC, AC หลังผ่าตัด
2. สูตรยากลุ่ม taxane ได้แก่ paclitaxel หรือ docetaxel
ในกรณีที่ได้ยา FAC, AC (Anthracycline-containing regimen) เป็นสูตรแรกหรือมีข้อห้ามในการใช้ Anthracycline-containing regimen ให้พิจารณาเริ่มด้วยยา paclitaxel (ลำดับที่ 2) ก่อนและเมื่อโรค progress สามารถใช้ยา docetaxel ได้ (กรณีไม่มีข้อห้าม) (ลำดับที่ 3)
3. capecitabine
พิจารณาให้ในกรณีผู้ป่วยมะเร็งเต้านมระยะแพร่กระจายที่ได้ anthracycline หรือ taxane มาก่อน หรือ มีข้อห้ามในการใช้ยาดังกล่าว (ให้ได้ไม่เกิน 8 รอบต่อครั้ง)
4. CMF พิจารณาให้ในกรณีที่ไม่เคยได้รับ CMF มาก่อน
5. gemcitabine เป็นยาเดี่ยว หรือใช้ร่วมกับยา carboplatin
พิจารณาให้ในกรณีผู้ป่วยมะเร็งเต้านมระยะแพร่กระจายที่ได้รับ anthracycline, taxane และ capecitabine มาก่อน
6. carboplatin
พิจารณาให้ในกรณีผู้ป่วยมะเร็งเต้านมระยะแพร่กระจายชนิด triple negative ที่ได้รับ anthracycline มาก่อน

หมายเหตุ ในการให้ยาภาพรวมถ้าโรคกำเริบขึ้นใหม่หลังหยุดยา ตั้งแต่ 6 เดือนขึ้นไป ในกรณีที่เคยมีการตอบสนองดี (PR, SD) ระหว่างให้ยา อาจพิจารณาให้ยาสูตรเดิมที่เคยตอบสนองดีนั้นๆ ได้อีก 1 ครั้ง ยกเว้น Anthracycline-containing regimen

ข้อบ่งชี้การใช้รังสีรักษาในผู้ป่วยมะเร็งเต้านม

1. Post mastectomy Radiotherapy (PMRT)

- 1.1 Four or more positive axillary lymph nodes
- 1.2 T3, T4 tumor
- 1.3 Positive or closed (<1 mm) surgical margin
- 1.4 One to three positive axillary nodes (T1-2, N1) โดยเฉพาะถ้ามีปัจจัยเสี่ยงข้อใดข้อหนึ่งได้แก่ ER/PR negative/triple negative/HER2+ tumor, young age/premenopause, large tumor >2 cm, nodal extracapsular extension, LVSI positive, high grade/high Ki67, inadequate axillary lymph node surgery, sentinel LN+ แต่ไม่ได้ทำ axillary lymph node dissection
- 1.5 T2N0 with multiple high-risk recurrence factors ได้แก่ large central/medial tumors >2 cm with <10 axillary nodes removed ร่วมกับเป็น high-grade, hormone receptor negative, หรือ LVSI positive
- 1.6 PMRT after neoadjuvant chemotherapy (NAC) ในกรณี ypN+, initial locally advanced disease (clinical stage IIb, III), clinical N1 ypN0 ที่ hormone receptor negative โดยฉายรังสีหลังเคมีบำบัดครบแล้ว 3-4 สัปดาห์หรือหลังผ่าตัด 4-12 สัปดาห์ สามารถให้รังสีพร้อมกับยาต้านฮอร์โมนและยาต้าน HER2 ครอบคลุม chest wall ± regional LN (RNI) ได้แก่ supraclavicular LN, axillary LN, internal mammary LN (เลือกฉายตามข้อบ่งชี้) dose 45-50 Gy in 25-28 fractions หรือ 40-42.5 Gy in 15-16 fractions ± boost scar/chest wall ใน T4 lesion หรือ gross/residual tumor

พิจารณาใช้เทคนิคการฉายรังสีที่สามารถครอบคลุมบริเวณที่ต้องการฉายได้อย่างเหมาะสมและลดปริมาณรังสีต่อเนื้อเยื่อปกติได้แก่ ปอด หัวใจ เส้นประสาท brachial plexus ให้ได้มากที่สุด ถ้าสามารถทำได้ เช่นการใช้ 3D, intensity modulated radiotherapy (IMRT), deep inspiratory breath hold (DIBH) technique

พิจารณาการใช้เทคนิคการฉายรังสีที่มีการถ่ายภาพรังสีผู้ป่วย ขณะอยู่ในห้องฉายรังสี (Image-guided radiation therapy (IGRT)) เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของตำแหน่งการฉายรังสี เช่น การใช้ portal image, electronic portal imaging device (EPID), การใช้ภาพ two-orthogonal view เทียบกับภาพ DRR, CT on rail, Cone beam CT (CBCT), surface imaging, electromagnetic transponders, inroom-MRI หรือ advanced techniques อื่น ๆ ที่ต้องการทำเพื่อจุดประสงค์ของการตรวจสอบตำแหน่งการฉายรังสี

2. Breast conservation therapy (BCT)

มีข้อบ่งชี้ในการให้ adjuvant radiation ตามหลัง breast conservative surgery ใน DCIS และ invasive mammary carcinoma โดยให้รังสีหลังผ่าตัด 4-12 สัปดาห์ ถ้าไม่ได้ให้ยาเคมีบำบัด หรือหลังเคมีบำบัดครบแล้ว 3-4 สัปดาห์ สามารถให้รังสีพร้อมกับยาต้านฮอร์โมนและยาต้าน HER2 ครอบคลุมเต้านม ± regional LN (RNI) ได้แก่ supraclavicular LN, axillary LN, internal mammary LN (เลือกฉายตามข้อบ่งชี้) dose 45-50 Gy in 25-28 fractions หรือ 40-42.5 Gy in 15-16 fractions ± boost tumor bed 10-16 Gy in 4-8 fractions

อาจพิจารณาใช้ ultra-hypofractionated whole breast RT without regional nodal irradiation 26 Gy in 5 fraction ในเวลา 1 สัปดาห์ $\pm$ tumor bed boost in selected T1-3 patients ที่มีข้อจำกัดในการมารับการฉายรังสีต่อเนื่องเป็นเวลานาน (ยังไม่มีข้อมูลระยะยาว ใช้ด้วยความระมัดระวัง)

พิจารณาใช้เทคนิคการฉายรังสีที่สามารถครอบคลุมบริเวณที่ต้องการฉายได้อย่างเหมาะสมและลดปริมาณรังสีต่อเนื้อเยื่อปกติได้แก่ ปอด หัวใจ เส้นประสาท brachial plexus ให้ได้มากที่สุด ถ้าสามารถทำได้ เช่น การใช้ 3D, intensity modulated radiotherapy (IMRT), deep inspiratory breath hold (DIBH) technique

พิจารณาการใช้เทคนิคการฉายรังสีที่มีการถ่ายภาพรังสีผู้ป่วย ขณะอยู่ในห้องฉายรังสี (Image-guided radiation therapy (IGRT)) เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของตำแหน่งการฉายรังสี เช่น การใช้ portal image, electronic portal imaging device (EPID), การใช้ภาพ two-orthogonal view เทียบกับภาพ DRR, CT on rail, Cone beam CT (CBCT), surface imaging, electromagnetic transponders, inroom-MRI หรือ advanced techniques อื่น ๆ ที่ต้องการทำเพื่อจุดประสงค์ของการตรวจสอบตำแหน่งการฉายรังสี

Accelerated partial breast irradiation (APBI) คือการให้รังสีเฉพาะบริเวณ tumor bed

พิจารณาใช้ในผู้ป่วยที่เหมาะสมตาม ASTRO evidence-based consensus statement 2017 suitable patient ได้แก่ อายุ ≥ 50 ปี, negative surgical margin ≥ 2 mm, T1N0 invasive ductal carcinoma ที่ hormone receptor positive/LVSI negative/unifocal/BRCA negative หรือ good-risk DCIS (screen-detected, low-intermediate nuclear grade, size ≤ 2.5 cm, margin ≥ 3 mm) โดยเทคนิคที่ใช้ในการทำ APBI ได้แก่

- Interstitial or balloon-based brachytherapy 34 Gy in 10 fractions BID
- External beam radiation (EBRT): 38.5 Gy in 10 fractions BID, 40 Gy in 15 fractions หรือ 30 Gy in 5 fractions QOD in 2 weeks using IMRT (preferred technique)
- Intraoperative radiotherapy (IORT): KV/orthovoltage X-ray (TAGIT trial) 20 Gy หรือ Electron beam (ELIOT trial) 21 Gy

อาจพิจารณาไม่ฉายรังสีหลังจาก breast conservative surgery (omit RT) ในกรณีต่อไปนี้

- Invasive breast cancer: T1-2 (≤ 3 cm) N0 hormone receptor positive ไม่ใช่ grade 3 และ LVSI+ ที่อายุ 65 ปีขึ้นไป และได้ endocrine therapy
- Good-risk DCIS: low to intermediate nuclear grade tumor ที่ขนาดไม่เกิน 2.5 cm ตรวจพบจาก mammogram, surgical margin ≥ 3 mm โดยเฉพาะถ้าผู้ป่วยอายุมาก มีโรคร่วมอื่น ๆ poor performance status/short life expectancy

3. Inoperable tumor

4. Palliative radiation therapy

เป็นการให้รังสีเพื่อบรรเทาอาการต่าง ๆ จากมะเร็ง ได้แก่ ความปวด เป็นแผลเลือดออก การกดเบียดหรืออุดกั้นอวัยวะ การกดทับไขสันหลัง (spinal cord compression) การอุดตันหลอดเลือดดำใหญ่ (SVC obstruction) การแพร่กระจายไปที่สมอง (brain metastasis) เป็นต้น

โดยปริมาณรังสี จำนวนครั้งของการฉายแสง เทคนิคที่ใช้จะพิจารณาตาม สภาพของโรค prognosis, life expectancy, สภาพร่างกายของผู้ป่วย, socio-economic status, และความพร้อมของโรงพยาบาล

ผู้รักษา เทคนิคที่ใช้ได้แก่

- 2D/3D/IMRT dose 8 Gy single fraction, 20-25 Gy in 4-5 fractions, 30 Gy in 10 fractions หรือมากกว่านี้
- Stereotactic radiotherapy (SRS/SRT/SBRT) ในผู้ป่วย oligometastasis ที่มี good performance status, long life expectancy

5. Locoregional recurrence ที่ยังไม่มี distant metastasis และไม่เคยมิได้ radiation เทคนิคการฉายแสงคล้ายกับ adjuvant RT ส่วน ipsilateral breast recurrence after whole breast RT ถ้ายังสามารถผ่าตัดแบบสงวนเต้านมได้ อาจพิจารณาใช้ APBI

6. Ovarian castration สำหรับ metastatic disease ที่เป็น premenopause, hormone receptor positive ในกรณีที่ไม่สามารถผ่าตัดได้

แนวทางการตรวจวินิจฉัยและการรักษาผู้ป่วยมะเร็งเต้านมด้วยการผ่าตัด

1) ผู้ป่วยที่คลำไม่ได้ก้อนแต่ตรวจพบความผิดปกติด้วยภาพรังสีหรืออัลตราซาวด์ จากการคัดกรองโรค

ผู้ป่วยเหล่านี้อาศัยเกณฑ์ ACB-BIRADS (American College of Radiology - Breast Imaging Recording And Data System) ในการตัดสินใจว่าจะต้องตรวจเนื้อเยื่อหรือไม่ หากเป็น ACB-BIRADS 4a ขึ้นไป จะแนะนำให้มีการตรวจเนื้อเยื่อ (tissue diagnosis) มีเข็ม 2 แบบ แบบใช้ระบบสปริงธรรมดา หรือ ระบบอัตโนมัติแบบสูญญากาศช่วย (Mammotome) ซึ่งใช้กับหินปูนที่ผิดปกติ และหากเนื้อเยื่อมีความผิดปกติได้แก่ มี atypical cell หรือ malignancy ผู้ป่วยควรได้รับการผ่าตัดรักษาต่อไป

2) ผู้ป่วยที่คลำก้อนได้ชัดเจน (palpable breast mass)

หากมีการตรวจพบก้อนเต้านมที่สงสัยว่าจะเป็นมะเร็งเต้านม ควรมีการส่งตรวจทางรังสีแมมโมแกรม และอัลตราซาวด์เต้านม เพื่อดูว่ามีความผิดปกติจริงหรือไม่ (ACB-BIRADS 4,5) หากพบว่ามีความผิดปกติจริง ควรทำการเจาะชิ้นเนื้อส่งตรวจเซลล์วิทยาหรือเพื่อส่งพยาธิวิทยา ซึ่งมี 3 วิธี คือ

- (1) เจาะด้วยเข็มขนาดใหญ่ 14,16 gauge (Core needle biopsy)
- (2) เจาะด้วยเข็มขนาดเล็ก 21 หรือ 22 gauge (Fine Needle Biopsy: FNA)
- (3) การทำผ่าตัด (excision)

และหากผลการตรวจเซลล์ (cytopathology) หรือผลชิ้นเนื้อ (histopathology) บ่งบอกว่ามะเร็ง ก็ควรวางแผนการรักษาด้วยการผ่าตัดต่อไป

แผนการผ่าตัดรักษามะเร็งเต้านมจะมี 2 ส่วนคือ ส่วนของเต้านม และส่วนของต่อมน้ำเหลืองที่รักแร้

1. ส่วนของเต้านม

มีการผ่าตัดรักษาได้ 3 แบบใหญ่ โดยจะใช้วิธีใดขึ้นกับระยะ ชนิด การกระจายของมะเร็งในเต้านม ข้างนั้น และความประสงค์ของผู้ป่วย

- A. การผ่าตัดแบบสงวนเต้านม (การผ่าตัดเนื้อเต้านมบางส่วนร่วมกับการฉายแสง)
- B. การผ่าตัดเต้านมออกทั้งเต้านม

C. การผ่าตัดเนื้อเต้านมออกแต่สงวนผิวหนังไว้และเสริมสร้างขึ้นมาใหม่ด้วยเต้านมเทียม (breast prosthesis) หรือใช้เนื้อเยื่อผู้ป่วยเอง (autologous tissue) หรือใช้ทั้งเต้านมเทียม (breast prosthesis) ร่วมกับเนื้อเยื่อผู้ป่วยด้วย

2. ส่วนของต่อมน้ำเหลืองที่รักแร้

หากมีก้อนต่อมน้ำเหลืองรักแร้โตหรือมีความผิดปกติ ควรแนะนำให้เจาะตรวจถ้าคลำได้ชัดเจน แต่ถ้าคลำไม่ได้ก็ควรส่งให้แผนกรังสีวินิจฉัยเจาะตรวจโดยใช้อัลตราซาวด์ช่วยการเจาะ

ส่วนกรณีที่ทราบแน่ชัดว่ามะเร็งนั้นมีการกระจายไปต่อมน้ำเหลืองแล้ว อาจทราบได้จาก การตรวจร่างกาย อัลตราซาวด์ หรือแมมโมแกรม หรือแม้กระทั่งทราบจากการเจาะตรวจต่อมน้ำเหลือง ด้วยเข็ม แสดงว่าผู้ป่วยนั้นควรรับการรักษาด้วยการผ่าตัดต่อมน้ำเหลืองรักแร้ทั้งระดับ 1 และ 2 (axillary lymph node dissection)

แต่ในปัจจุบันพบว่ามะเร็งเต้านมมักตรวจพบได้เร็วขึ้น พบระยะที่ 1,2 จำนวนมากขึ้น และมักไม่มี หลักฐานแน่ชัดว่าต่อมน้ำเหลืองที่รักแร้มีเชื้อมะเร็งหรือไม่ ไม่ว่าจะดูจากแมมโมแกรม อัลตราซาวด์เต้านม ที่พบลักษณะต่อมน้ำเหลืองปกติ หรือเจาะตรวจก็ไม่พบเชื้อมะเร็งที่ต่อมน้ำเหลือง สมควรเลือกผ่าตัด ตรวจต่อมน้ำเหลืองที่รักแร้แบบ Sentinel lymph node biopsy โดยวิธีฉีดสี (1% isosulfan blue) หรือสารกัมมันตรังสีนำทางไปหาต่อมน้ำเหลืองเพื่อตัดไปตรวจ ไม่จำเป็นต้องตัดต่อมน้ำเหลืองระดับ 1 และ 2 ทั้งหมดออกก็ได้ เพื่อลดภาวะแทรกซ้อนคือ lymphoedema ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตได้

ข้อบ่งชี้ในการใช้เต้านมเทียม (breast prosthesis) เพื่อการเสริมสร้างเต้านมทดแทน (breast reconstruction)

1. เป็นมะเร็งเต้านมที่ศัลยแพทย์วางแผนที่จะตัดเนื้อเต้านมออกทั้งเต้านมและทดแทนเนื้อเต้านมด้วยเต้านมเทียม (breast prosthesis) (Immediate breast reconstruction)
2. ต้องเป็นมะเร็งที่ไม่มีข้อบ่งชี้ในการฉายรังสีรักษา (Adjuvant radiation) ภายหลังการผ่าตัด
3. ผู้ป่วยมะเร็งเต้านมที่ถูกตัดเต้านมไปแล้วแต่ต้องการสร้างเต้านมขึ้นมาใหม่ด้วยเต้านมเทียม (delayed breast reconstruction)
4. ผู้ป่วยที่มีความเสี่ยงจะเป็นมะเร็งเต้านมสูงมากหรือพันธุศาสตร์ผิดปกติซึ่งมีหลักฐานทางการแพทย์แนะนำให้ผ่าตัดเนื้อเต้านมออกก่อนจะเกิดโรคมะเร็งเต้านม (prophylactic mastectomy)

ข้อบ่งชี้การตรวจพันธุศาสตร์เกี่ยวกับมะเร็งเต้านม (plasma BRCA mutation)

1. มะเร็งเต้านมอายุน้อยกว่า 35 ปี
2. มะเร็งเต้านมชนิด TNBC ที่อายุน้อยกว่า 40 ปี
3. มะเร็งเต้านมพร้อมกัน 2 ข้าง
4. มีประวัติญาติใกล้ชิด first degree เป็นมะเร็งเต้านม 2 คนขึ้นไป
5. ประวัติญาติสายตรงใกล้ชิด first degree relative มี BRCA gene mutation

Protocol เพื่อประกอบการขอรับค่าใช้จ่ายเพื่อบริการสาธารณสุข ในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ปีงบประมาณ 2566

Protocol 1 ขนาดและสูตรของเคมีบำบัดที่ใช้รักษาผู้ป่วยมะเร็งเต้านมระยะแรก

ลำดับที่	สูตร	ความถี่	ตัวยา	ขนาดและวิธีใช้	Dose (mg/m ² /day)	Day	Cycle	จำนวนใช้รวม (mg/m ²)
1	CMF (preferably oral regimen)	q 28 days	cyclophosphamide	100 mg/m ² /day PO day 1-14	100	14	6	8,400
			Methotrexate	40 mg/m ² IV day1, 8	40	2	6	480
			5-fluorouracil	600 mg/m ² IV day1, 8	600	2	6	7,200
2	AC	q 21 days	Doxorubicin	60 mg/m ² IV day1	60	1	4	240
			cyclophosphamide	600 mg/m ² IV day1	600	1	4	2,400
3	FAC (CAF)	q 21 days	cyclophosphamide	500 mg/m ² IV day1	500	1	6	3,000
			Doxorubicin	50 mg/m ² IV day1	50	1	6	300
			5-fluorouracil	500 mg/m ² IV day1	500	1	6	3,000
4	AC followed by paclitaxel as described	q 21 days	Doxorubicin	60 mg/m ² IV day1	60	1	4	240
			cyclophosphamide	600 mg/m ² IV day1	600	1	4	2,400
			followed by paclitaxel	175 mg/m ² IV day1	175	1	4	700
		q 21 days	Doxorubicin	60 mg/m ² IV day1	60	1	4	240
			cyclophosphamide	600 mg/m ² IV day1	600	1	4	2,400
		q 7 days	followed by paclitaxel	80 mg/m ² IV day1	80	1	12	960
5	TC*	q 21 days	Docetaxel	75 mg/m ² IV day1	75	1	4	300
			cyclophosphamide	600 mg/m ² IV day1	600	1	4	2,400

ลำดับที่	สูตร	ความถี่	ตัวยา	ขนาดและวิธีใช้	Dose (mg/m ² /day)	Day	Cycle	จำนวนใช้รวม (mg/m ²)
6	Capecitabine**	q 21 days	Capecitabine	1,000-1250 mg/m ² PO bid pc day1-14	2,000-2,500	14	8	240,000-280,000
7	Trastuzumab*** เป็นบัญชียา จ.2	q 21 days	Trastuzumab	loading dose 8 mg/kg IV หลังจากนั้น 6 mg/kg	8 mg/kg IV หลังจากนั้น 6 mg/kg	1 1	1 17	8 mg/kg 102 mg/kg (1 ปี)
		Weekly	Trastuzumab	loading dose 4 mg/kg IV หลังจากนั้นให้ 2 mg/kg	4 mg/kg IV หลังจากนั้น ให้ 2 mg/kg	1 1	1 51	4 mg/kg 102 mg/kg (1 ปี)
		Weekly x 12	Trastuzumab	loading dose 4 mg/kg IV หลังจากนั้นให้ 2 mg/kg	4 mg/kg IV หลังจากนั้น ให้ 2 mg/kg	1	1 11	4 mg/kg 22 mg/kg 78 mg/kg

การให้ยาเคมีบำบัดระยะแรกเลือกสูตรใดขึ้นอยู่กับภาวะผู้ป่วยและดุลยพินิจของแพทย์ผู้รักษา

* สูตร TC ใช้ตามข้อบ่งใช้ที่ระบุไว้ด้านบนเท่านั้น

* สูตร capecitabine ใช้ตามข้อบ่งใช้ที่ระบุไว้ด้านบนเท่านั้น

*** เป็นการให้ยาเจาะจงเซลล์มะเร็ง (Targeted Therapies) โดยระยะเวลาใช้ยาไม่เกิน 1 ปีในกรณีเกิด Symptomatic Heart failure ให้หยุดยา และงดใช้ยา หรือกรณีเมื่อมีความผิดปกติของการทำงานของหัวใจ (LVEF≤50%) โดยไม่มีอาการของโรคหัวใจ ให้หยุดยา และจะกลับมาใช้ใหม่ได้เมื่อ LVEF≥50 % ภายในเวลา 4-8 สัปดาห์

Protocol 2 ขนาดและสูตรของเคมีบำบัดที่ใช้รักษาผู้ป่วยมะเร็งเต้านมระยะแพร่กระจาย

ลำดับที่	สูตร	ความถี่	ตัวยา	ขนาดและวิธีใช้	Dose (mg/m ² /day)	Day	Cycle	จำนวนใช้รวม (mg/m ²)
1	CMF	q 28 days	cyclophosphamide	100 mg/m ² /day PO day 1-14	100	14	6	8,400
			Methotrexate	40 mg/m ² IV day1, 8	40	2	6	480
			5-FU	600 mg/m ² IV day1, 8	600	2	6	7,200
2	FAC (CAF)	q 21 days	5-FU	500 mg/m ² IV	500	1	6	3,000
			Doxorubicin	50 mg/m ² IV	50	1	6	300
			cyclophosphamide	500 mg/m ² IV	500	1	6	3,000
3	AC	q 21 days	Doxorubicin	60 mg/m ² IV	60	1	6	360
			cyclophosphamide	600 mg/m ² IV	600	1	6	3,600
4	Paclitaxel	q 21 days	Paclitaxel	175 mg/m ² IV over 3 hours	175	1	6	1,050
5	Docetaxel	q 21 days	Docetaxel	75-100 mg/m ² IV over 1 hours	75-100	1	6	450-600
6	Capecitabine	q 21 days	Capecitabine	1,000-1,250 mg/m ² PO bid pc day 1-14	2,000-2,500	14	8	240,000-280,000
7	Carboplatin	q 21 days	Carboplatin	5 AUC D1	5	1	6	30

การใช้ยา ให้ใช้ตามข้อบ่งใช้ที่ระบุไว้ด้านบน

1. สูตร 1-5 และ 7 ใช้ยา 6 รอบการรักษา
2. สูตร 6 ใช้ยา 8 รอบการรักษา

Protocol 3 ชนิดและขนาดของฮอร์โมนรักษาผู้ป่วยมะเร็งเต้านมระยะแรก

ลำดับที่	กลุ่มฮอร์โมน	ขนาดและวิธีใช้	Dose (mg/day)	Year	จำนวนที่ใช้รวม (เม็ด)*****
1	Antiestrogen: Tamoxifen*	20 mg/day per oral	20	5-10 ปี	1,825-3,650
2	Aromatase inhibitors (AI)**,**:** Letrozole Anastrozole	2.5 mg/day per oral	2.5	5-7 ปี	1,825-2,555
		1 mg/day per oral	1	5-7 ปี	1,825-2,555

- * สำหรับ Tamoxifen ระยะเวลาที่ให้ฮอร์โมน 5-10 ปี (ในกรณีที่มีการแพร่กระจายไปในต่อมน้ำเหลือง ให้ 10 ปี)
- * ในผู้ป่วยที่หมดประจำเดือนหากจำเป็นต้องใช้ AI แนะนำให้แบบ sequential คือให้ AI 2 ปีต่อด้วย tamoxifen 3 ปี หรือ tamoxifen 3 ปีต่อด้วย AI 2 ปี
- * ในผู้ป่วยที่มีประจำเดือนที่เป็นกลุ่มเสี่ยงสูงที่โรคจะกลับมา ได้แก่ กลุ่มที่มีการแพร่กระจายไปต่อมน้ำเหลืองแล้วกลายเป็นผู้ป่วยหมดประจำเดือนหลังให้ Tamoxifen ครบ 5 ปี อาจพิจารณาให้ AI ต่อระยะเวลา 2-5 ปี (กรณีที่ไม่เคยได้ AI มาก่อน)
- *** ในผู้ป่วยที่หมดประจำเดือนที่มีความเสี่ยงสูงที่โรคจะกลับมา ได้แก่ กลุ่มที่มีการแพร่กระจายไปต่อมน้ำเหลือง (1-3 ต่อมน้ำ) พิจารณาให้ AI ต่ออีก 2 ปีหลังได้ sequential AI ครบ 5 ปี
- *** ในผู้ป่วยที่หมดประจำเดือนที่มีความเสี่ยงสูงที่โรคจะกลับมา ได้แก่ กลุ่มที่มีการแพร่กระจายไปต่อมน้ำเหลืองมากกว่า 4 ต่อมน้ำขึ้นไป สามารถใช้ยา AI นาน 5-7 ปี
- ***** การจ่ายยาครั้งละไม่เกิน 3 เดือนใน 2 ปีแรก หลังจากนั้นจ่ายยาครั้งละไม่เกิน 6 เดือน

Protocol 4 ชนิดและขนาดของฮอร์โมนรักษามะเร็งเต้านม ระยะแพร่กระจาย

ลำดับที่	กลุ่มฮอร์โมน	ขนาดและวิธีใช้	Dose (mg/day)	จำนวนที่ใช้รวม (mg/visit)*
1	Antiestrogen: Tamoxifen	20 mg/day per oral	20	Maximum $\leq$ 1,800 mg/visit ($\leq$ 90 days/visit)
2	Aromatase inhibitors: Letrozole	2.1 mg/day per oral	2.5	Maximum $\leq$ 225 mg/visit ($\leq$ 90 days/visit)
	Anastrozole	1 mg/day per oral	1	Maximum $\leq$ 225 mg/visit ($\leq$ 90 days/visit)
3	Progestin: Megestrol acetate	160 mg/day per oral	160	Maximum $\leq$ 14,400 mg/visit ($\leq$ 90 days/visit)

ระยะเวลาที่ให้ฮอร์โมนจนกว่าโรคกำเริบ

*การจ่ายยาครั้งละไม่เกิน 3 เดือน